POKROK ZAPADU.

Tiskárna: 1211 jižní 13tá ulice. Telefon č. 1009.

[illegible]

Vydává · · Tiskařské Družstvo.

Řídící redaktor JAN ROSICKÝ

Adresujte jednoduše:

POKROK ZÁPADU
Omaha, Neb.

Předplatné

[illegible]

Oznámky:

[illegible]

Omaha, dne 21. září '92.

V dnešním čísle otiskujem ohlášku, týkající se našich šicích strojů, jež předplatitelům našim za nesmírně levné ceny obstaráváme. Seznam našich letošních premií otiskneme později.

Ochranné clo způsobuje prý, dle tvrzení listů demokratických, stávky — vzdor tvrzení onomu ale událo se ve státu New Yorku v roce od vstoupení zákona McKinley-ho v platnost o 1740 stávek méně, než v roce předchozím.

Každý čtenář musil dojista zpozorovati, že výkaz úpadků v zemi jeví letos mnohem zdravější stav obchodu, než byl loni a předloni. Kdyby se tak byly splnily smyšlené předpovídání demokratů o následcích McKinleyho zákona, bylo by naopak.

V čase občanské války, když Cleveland a Stevenson do řad vojenských k obraně celistvosti Unie povoláni byli, zaopatřili oba za sebe náhradníky a zůstali pěkně za pecí doma. A podobně doma ponecháni budou uvědomělým voličstvem při letošní volbě.

Vzájemnostní politika obchodní přijata prý byla s výhradním prý zřetelem na republiky středo- a jihoamerické. Je-li tomu tak, kterak to tedy přijde, že tři nejpřednější téměř země evropské, Německo, Francie a Rakousko, viděly se býti nuceny, s námi vzájemnostní smlouvy obchodní uzavříti?

Nejlepším důkazem, že pod blahodárným působením zákona McKinley-ova v zemi této záhy dosti továren vznikne, aby veškerá spotřeba bílého plechu výrobou domácí uhražena býti mohla, jest ta okolnost, že již nyní v Anglii 60 továren na výrobu bílého plechu pro nedostatek objednávek uzavřeno býti muselo.

New Yorský Herald jest časopisem, který předstírá býti neodvislým ale není pamětníka, že by byl kdy podporoval jiné, než demokratické navržence. Však vzdor svému demokratismu doznal onehdy: "Přádelny bavlněné a vlněné v Connecticut těší se velikému rozkvětu a obhájci McKinleyho cla získávají tím hlasů." — Redakce N. Y. Heraldu dojista nečte Slavii.

Odpůrci ochranného cla neberou ohledu na pravdu. Tuhle jeden ve Slavii tvrdí, že následkem zákona McKinleyho (kterým clo na provázky na vázání obilí bylo *sníženo* z 3½ c. lib.na 7—10c. z lib) provázky o 50 procent v ceně stouply. Každý farmer ovšem ví,že pravý opak je pravdou, že provázky, které před 2 lety prodávaly se po 13—15 c. libra, neprodávají se za 20, nýbrž jen za 10 c. lib. Však jen když to lhaní účeli poslouží!

O Homesteadu a stávce tamnější již je ticho, ač dělníci stávkující posud nejsou v práci. Listy demokratické již přestaly tvrdit, že stávkou je vino vysoké clo. Když vyšlo na jevo, že nejmenší plat, který pudleři zdejší měli, byl $4.50 od tuny, kdežto angličtí dělníci konají tutéž práci za $1.52; když demokratické listy, jako ku př. Slavie, musily doznat, že mzda za výrobu kolejnic jest zde skoro o $7 vyšší než v Anglii, nahlédli svou dřívější vrtohlavost a jsou pěkně z ticha.

Komu vlastně a nejvíce vítězstvím demokratů v příští presidentské volbě prospěno by bylo, seznati lze nejlépe z vyňatku londýnského časopisu "Times", kterýž v jednom z posledních svých čísel psal následovně: "Obchodní zájmy naší země vedou nás na prvém místě k přání, by při příští volbě presidentské zvítězili demokraté, kteří tentokráte poprvé kráčeti budou k osudí volebnímu co zřejmí stoupenci svobodného obchodu." Výrok tento jest nejlepším důkazem, komu vlastně by změnou v celním systému našem na prvém místě prospěno bylo.

Není tomu mnohem více než dva roky, co Slavie se vší vážností a opravdivostí prohlašovala, že kdyby strana demokratická stála se stranou svobodného obchodu, ona, Slavie, by se od ní odvrátila. Nejen to, ona za blázna aneb lháře každého prohlašovala, kdo by se opovážil tvrdit, že je strana demokratická stranou svobodného obchodu. Však ejhle! Dnes je strana demokratická zjevně stranou svobodného obchodu, avšak Slavia své slovo neplňuje. Inu ovšem, ono by to nevypadalo dobře, aby byla zásadovou, aby splnila dané slovo svým čtenářům, aby zůstala důsledna, když by musela vystoupiti proti straně, která poctila její redaktora nominací. Raději býti nedůsledným, raději nepravdomluvným, než straně nevděčným.

Bílé vrány objevily se mezi ženami americkými! Jak známo, vzniklo a nejvíce podporováno hnutí k uzavření světové výstavy v neděli letící, mezi ženami americkými, ve fanatických spolcích modlikářských zdrženlivosti a proto s potěšením vítána býti musí zpráva, že konečně také ozval se z těchto kruhů hlas proti zamýšlenému uzavření. Sbor řiditelek ženského oddělení státu New Yorku přijal totiž minulého týdne jednohlasně resoluci, požadující otevření výstavy v neděli, an to jest jediný den, kterýž četnou třídou dělnickou k návštěvě její věnován býti může. — Bylo by k přání, aby protesty proti zamýšlenému uzavření výstavy v neděli houfně nyní podávány byly, tak aby kongres v příštím svém zasedání jimi k odvolání dřívějšího svého usnešení v ohledu tom přiměn býti mohl.

Před zahájením národní konvence neodvislé strany lidu roztrubováno, že konvencí onou přijata bude rázná resoluce proti jednou v kongresu navrhovanému zákonu ohledně dohlídky úřady spolkovými při volbách kongresních. Když ale k tomu došlo, zachováno k otázce té úplné mlčení. Proč tak učiněno, seznává se teprvé nyní. Ve schůzi výkonného výboru strany té, jež m. týdne v St. Louis odbývána byla, usnešeno totiž, požádati vládu spolkovou o náležitý dozor při volbě ve všech státech jižních, an prý bez dozoru tohoto poctivé sčítání hlasů, pro stranu onu odevzdaných, nijak očekávati nelze. Totéž tvrzeno již po léta stranou republikánskou a žádné víry tomu nepřikládáno, nyní ale, když podobně i novou stranou tvrzeno jest, snad přec konečně dojde občanstvo k přesvědčení, že "celistvost" jihu dosud jen pomocí podvodů a násilí v některých z jižních států udržována byla.

Poslední číslo jednoho z čelných a ve vrstvách nejuvědomělejších čtenářstva nejrozšířenějších měsíčníků, The Forum, nalezá se popis způsobu života horníků pennsylvánských. V dolech pennsylvánských pracuje, jak známo, též mnoho "zelených" Italů, Slováků a Poláků, z nichž mnozí se posud nepřispůsobili zdejším způsobům života a spokojují se způsoby žití dělníka evropského, žijíce hromadně v malých místnostech a na mnoze i v nečistotě. V zmíněném časopise kreslí pisatel způsob života těchto lidí způsobem až děsným, že musí vzbudit ošklivost každého čtenáře. A co nejhoršího, že nás *Čechy* klade na první místo, ač je známo, že Čechů horníků v poměru k jiným je pramalý počet a ti skoro bez výminky žijí lidštěji, an skoro vesměs jsou již staršími osadníky. Tu nastane povinnost našemu "Bohemian Voice" a jsme jisti, že ji úplně dostojí.

Plány demokratů v jednotlivých státech se hatí. Ve Wisconsinu, Michiganu a New Yorku prohlášeno již, jak známo, v minulém roce demokratickými většinami v zákonodárstvech provedené zgerymandrování států nezákonnitým a nyní kroky podobné učiněny i v Indianě. Zgerymandrování státu tohoto provedeno bylo totiž pány demokraty tak důkladně, že na 89,000 voličů v okresích s většinami demokratickými připadalo 13 senátorů, kdežto na 145,000 voličů v okresích, s většinami republikánskými, připadalo jich všeho vůbec pouze jedenáct. Nejlepší příklad demokratické spravedlnosti dán na demokratickém okresu Brown, jemuž přiřčeni dva senátoři, vzdor tomu, že v něm pouze 3200 voličů se nalézá a vzdor tomu, že v jiných okresích jediný senátor na 11,020 voličů připadá. A při takovémto jednání odvažují se ještě demokraté odvolávati se na zásady Jeffersonovy a mluviti o spravedlivém a rovnoměrném zastoupení, jakož i o právech většiny! Na štěstí jest tu ještě nejvyšší soud státní, kterýž zajisté, podobně jako nejvyšší soudy ve Wisconsinu a Michiganu, vzdor tomu, že i demokraté v nich zasedají, do nebevolající nespravedlnost tuto uzná a zgerymandrování ono jednohlasně neplatným prohlásí.

Jak se to srovná? Naši stoupenci svobodného obchodu neustávají tvrditi, že pod blahodárnými účinky zákona jejich mzdy v Anglii nyní vyšší jsou než kdykoliv před tím, kdežto zprávy dřívějšího konsula našeho v Birminghamu ukazuje pravý toho opak. Dle zprávy jeho dostávali skuteční pudleři v železárnách staffordshireských v roce 1860 od tuny 12 šilinků, kdežto nyní klesla mzda ona již jen na pouhých 8 šilinků. A kterak [illegible] mají se poměry dělníků v témž oboru zde v Soustátí! V roce 1860, kdy těšili jsme se svobodnému obchodu s ohledem k výši příjmu pouze, obnášela mzda pudlerů $7.50 od tuny, dnes ale, kdy ochranným clem "obtíženi" jsme, vystoupla mzda na $9.50 od tuny.— Může ještě, vzhledem k faktům těmto, kterýkoliv přemýšlející člověk upříti, že by svobodný obchod klesání mzdy dělnictva našeho za následek neměl?

Jeden náš časopis, čteme zmínku o Bohemian Voice, má za to, že list je velmi dobrý; teď prý jen záleží vše na tom, aby Nár. Výbor získal odběratele mezi Američany. Jak se podobá, časopis onen chápe celý podnik poněkud z jiného stanoviska, než Nár. Výbor. Kdyby se tento měl spoléhat na to, že bude Voice vydržován od Američanů, musil by již být v koncích. Američané nejsou tak žádostiví, aby jeden přes druhého padali, jen aby se něco dozvěděli o českém národě a českých snahách. Oni o nás málo neb ničeho neví a jsme jim úplně lhostejni. *Nám* však co Čechům záleží na tom, aby v americkém časopisectvu a jeho prostřednictvím v americkém lidu šířeny byly pravé názory o českém lidu a jeho snahách a proto také *nám* a *nám pouze* musí záležeti na udržení Bohemian Voice. Jestli si jej neudržíme sami, Američané jej pro nás udržovati nebudou!

Demokraté těší se nadějí, že s "náležitým" úsilím mohlo prý by se jim podařiti, pro sebe elektorálních hlasů státu Wisconsina získati a naději onu opodstatňují tvrzením, že prý Wisconsin za stát pochybný považovati dlužno. Tvrzení ono opodstatňují tím, že demokrat Peck zvolen guvernérem většinou 28,000 hlasů, při tom ale zapomínají na dvě věci. Předně, že ve volbě oné odevzdáno bylo téměř o 40,000 hlasů méně, než v předchozí volbě presidentské a že rozhodovaly tu otázky místní, za druhé pak opomíjí toho, že obdržel Peck o 7000 hlasů více, než jich pro demokratický lístek elektorální v roce 1888 odevzdáno bylo, vzdor tomu ale nedosáhl počet hlasů, pro něho odevzdaných, ještě počtu hlasů pro Harrisona odevzdaných. Uvážíme-li obé, zajisté že dojíti musíme k úsudku, že o nějaké "pochybnosti" nemůže tu řeči býti a že naděje demokratů v ohledu tom planými jsou. Wisconsin odevzdá i letos, jako v letech minulých, elektorálních hlasů svých pro stranu republikánskou.

Následování hodný příklad v ohledu Bohemian Voice podal řád Nebraska čís. 32. v Crete. Tajemník onoho řádu sděluje administraci B. V. následující: "Oběžník byl v řádové schůzi čten a přijat. Usnešeno, aby se z pokladny řádové zaplatily $3 na výše zmíněný "The Bohemian Voice", jak následuje: Jeden výtisk pro zdejší Doane College, jeden výtisk pro Crete City Library a jeden pro řád."—Podobně p. Fortier z Quincy, Ills., předplatil pro městskou knihovnu. To jest skutečně myšlénka znamenitá! Žádný spolek český nemůže lépe nějaký dolar v zájmu a prospěchu české věci vynaložiti, než když předplatí Voice pro ústavy takové. Dobré by bylo též, aby spolky, aneb vlastenečky smýšlející jednotlivci, zejmena v menších místech, předplatili jej též místním časopisům anglickým. Zasílá se ovšem Voicu na 2000 výt. denníkům, však bylo by žádoucno, aby dostávaly jej i týdenníky anglické v osadách českých. Takové řády si všímají všeho, co zajímá všechny vrstvy obyvatelstva dotýčných okolí a v českých osadách, víme, že dosti pilně všímají si toho, co mezi Čechy se děje. Že by z Voicu otiskovaly, jsme jisti; vždyť onehdy Milliganský Review otiskl z něho plné dva sloupce; tak šířily by se pravé názory o Češích nejen od velkých časopisů, nýbrž též od menších. Doufáme, že příkladu řádu Nebraska budou četné spolky jiné následovati. —Na Voice předplatilo až posud asi 200 odběratelů. Od několika spolků došly sdělení, že zvoleni výborové za účelem šíření Voicu. Největší zájem jeví se pro Voice v menších místech, kde krajané naši jsou v styku s Američany a uznávají potřebu, aby američtí jejich sousedé měli o nás pravé názory. Nejmenší zájem se jeví pro Voice ve velkých městech, kde asi krajané nedbají, jak se o nás soudí. V Clevelandu na př. už je *jeden* předplatitel; v Chicagu se tucet; v New Yorku již asi tři.

Proč noví voliči by měli být republikány.

Tak jako každoročně i letos budou statistové těch, kteří poprvé přistoupí k osudí volebnímu, aby hlas svůj odevzdali, — totiž mladí občané, dospěvší volebního věku i přistěhovalci, kteří letošním rokem volebního práva nabyli. Všem těm službou je uvážiti, ku které straně se připojiti chtí, neboť tento první krok bývá obyčejně závažný a kdo po zralém uvážení z přesvědčení jej učiní, nerad později na jinou cestu se dává.

Nuž, kdo z takových zkoumati bude bedlivě dějiny této země a dějiny obou velkých politických stran, kdo bedlivému rozboru podrobí zásady a činy jejich, ten dojista nebude váhati připojiti se ku straně republikánské a pro ni prvotní hlas svůj odevzdati.

Mládí jest čilé, pružné, podnikavé, činné a dojista dá přednost straně činů a skutků, před stranou nečinnosti a pouhého odporu. Nuž, o čem poučují nás dějiny v ohledu tom? Vše, co kdy prospěšného vykonáno, bylo od strany stojící v odporu se stranou demokratickou, která buď sama nic prospěšného nebyla schopna vykonati, aneb jen věci dobré překážela. Strana demokratická byla vždy stranou konservativní, zpátečnickou, obyčejně nezásadnou, strany jí odporující pak byly stranami pokroku.

Když povstala strana federalistická z čiré nutnosti a provedla opevnění svobod této země, dlouholetou válkou dobytých, přijmutím ústavy, odporovali přijmutí ústavy antifederalisté, předchůdcové demokratů. A když byla ústava přes jejich odpor přijata, nechtěli se jí podrobiti a demokratické státy Virginia a Kentucky přijaly proti ní povstalé své resoluce. Demokratická strana byla fedrovatelkou otroctví a obdařila zemi bezcennou měnou; ona byla vždy odpůrkyní domácího průmyslu a blahobytu. Ona neměla nikdy zásad ustálených, pevných, nýbrž byla stranou bezzásadnou. Přihlédněme jen blíže k její nedaleké minulosti. V roce 1868 ve své platformě požadovala záplavu země bezcennou papírovou měnou; v roce 1872 naproti tomu udržení národního úvěru; v roce 1876 zdravou a pevnou měnu a udržení úvěru, ale byla proti návratu ku tvrdé měně. V roce 1872 požadovala návrat ku tvrdé měně, ale když republikánský kongres přijal zákon k tomu cíli, požadovala r. 1876 jeho odvolání; když pak resumpces novým rokem 1879 provedena, horlila r. 1880 pro poctivé peníze. V roce 1856 byla pro "pokročilý svobodný obchod"; v roce 1876 a 1880 pro clo pouze k vůli příjmu; v letech 1884 a 1888 pro opravu celní s ohledem na ochranu mzdy a letos opět pro svobodný obchod. V letech 1856 a 1860 prohlašovaly dem. platformy za jednu z Jeffersonových a dem. zásad, že země tato jest útulkem všech utištěných, však v letech 1876 a 1880 požadovaly úplnou zápověď přistěhovalců čínských. Tak vrtkavou jest demokratická strana ve svých zásadách, že nelze nazývati ji jinak, než stranou bezzásadnou!

Jak zcela jinakou je strana republikánská v tom ohledu! Její zásady jsou pevné, ustálené a zřejmé. Ona byla vždy a neodvratně pro ochranu domácího průmyslu a blahobytu, pro udržení úvěru, pro pevnou a poctivou měnu, pro vše, co přispívati může ku zvýšení blahobytu země a národa.

Vše, co máme dobrého ve správě země, skoro vše,co kdy dobrého docíleno bylo přes odpor demokratů.

Republikánská strana přes odpor demokratů přijala zákon homesteadní, jímž miliony osadníků učiněno zámožnými a šťastnými; ona přes odpor demokratů docílila spojení obou oceánů dráhou železnou a otevření širého západu osadnictvu; ona přes odpor demokratů zavedla ochranu celní, která postavila tuto zemi nad všechny jiné země na světě v ohledu hmotném; ona dala zemi nejlepší měnu, jakou kdy zde byla; ona přes odpor demokratů dovedla válku na roztržení této země ku zdárnému konci; ona přes odpor demokratů povznesla a udržela úvěr země na stupeň na jakém dříve nikdy nestál; ona svou moudrou a obezřetnou politikou národohospodářskou povznesla zem i národ.

To jsou vesměs věci, které dojista známy jsou každému, kdo jen poněkud zná dějiny země, kdo jen poněkud všímá si záležitostí veřejných. A takovými, jakými byly obě strany dříve, takovými jsou stále a posud. Nejlepším toho důkazem je činnost kongresní. Málo tomu měsíců, co odročil se kongres, mající dvoutřetinovou většinu demokratickou, nemohoucí se ale vykázati téměř ani jediným zákonem prospěšným. Jak zcela jinak počínal si republikánský předchůdce jeho, kterýž měl nepatrnou většinu se šmat hlasů a přece přijal nesmírný počet veledůležitých zákonů, jako: Zákon celní; zákon o ražení stříbra; o správě celnic; všeobecný zákon penzijní; zákon proti trustům; zákon zapovídající loterie; zákon povolující kolumbiskou výstavu; přijmutí Idaho a Wyomingu za státy; zákon zrušující nezasloužené údělý pozemkové drahám; zákon o zřízení průplavu Hennepinského a prohloubení přístavu Galvestonského; zákon povolující vojínům vykoupení se z armády po jisté době služby a j.

Proto každý,kdo je mužem zásad, mužem činu, měl by připojiti se ku straně republikánské.

Strana Jeffersona, Madisona a Jacksona.

Demokratická strana osobuje si býti stranou zásad Jeffersona, Madisona a Jacksona. Však k tomu nemá žádného práva!

Jedním z její článků platformy jest následující:

"Odsuzujem republikánskou ochranu co podvod; okrádání velké většiny amerického lidu ku prospěchu několika. My prohlašujeme za základní zásadu demokratické strany, že ústřední vláda nemá žádného ústavního práva k ukládání a vybírání celních poplatků, vyjma k účeli příjmů a požadujeme, aby vybírání takových daní obmezeno bylo na potřeby vládní, když poctivě a šetrně spravována."

Nuž, toto jest zřejmým prohlášením se proti ochraně celní a popírání její ústavnosti. Však zakladatelé strany té zcela jinak o otázce celní soudili. Oni uznávali, tak jako uznávati musí každý soudný člověk, byť jen měl tu nejmenší špetičku rozumu v hlavě, že by bez ochrany celní nemohl se udržet průmysl náš a proto též ne všeobecný blahobyt, jehož země požívá; že zrušením ochrany celní postavena byla by země naše, všechno její obyvatelstvo, dělnictvo, rolnictvo i obchodnictvo, na stejný stupeň se zeměmi jinými, na velkou újmu a záhubu každého obyvatele zdejšího.

Vizme jen, jak soudil o otázce celní Tomáš Jefferson.

Ve druhém svém poselství ku kongresu pravil Jefferson mezi jiným: — "Pěstovati mír a udržovati obchod a plavbu v jejich zákonitých podnikách, povzbuzovati naše rybaření a zárodky plavby a *chrániti průmysl přiměřený našim okolnostem*, to, spoluobčané, jsou mezníky, jimiž máme se říditi v našem jednání."

A v poselství svém ku pozdějšímu kongresu pravil opět:

"Zápovědná cla, která ukládáme na předměty zahraničné výroby, jakou prospěch náš vyžaduje zřizovati doma; s vlasteneckou odhodlaností každého dobrého občana, nepoužívati cizích výrobků, když takových můžem sami vyrobiti, bez ohledu na cenu, zabezpečuje nás proti upadnutí zpět v závislost na cizině."

V dopise svém Benj. Austinovi psal jak následuje: "Abychom byli nezávislými svými potřebami životními, musíme je sami hotoviti. My musíme postaviti vyrabitele vedle rolníka. Velkou otázkou nyní jest, máme-li hotoviti naše vlastní potřeby, aneb být bez nich dle vůle cizího národa? Proto ten, kdo je proti domácí vyrobě, musí být buď pro závislost na onom cizím národě, aneb abychom se oblékali v kůže a žili jako divoká zvěř v doupatech a jeskyních. Zkušenost mne poučila, že vlastní tovary jsou teď tak potřebnými k naší neodvislosti, jako k našemu pohodlí; a zda-li ti, kdož tvrdí, že jinak smýšlím, budou mne následovati a nekupovati nic pocházejícího z ciziny, když lze obdržeti výrobek domácí, bez ohledu na cenu, nebude to naší vinou, jest-li že nebudem míti doma zásoby dle našich potřeb a vyrveme tak zbraň nouze z ruky, která jí tak dlouho třímala."

A když ochrana celní po několik roků ku prospěchu země a pokladny vládní trvala a v pokladně jevil se přebytek, tu Jefferson ve svém šestém poselství pravil: "Máme snad zrušiti cla a poskytnouti tak výhodu továrníkům cizím nad našími? Vlastenectví dojista dá přednost tomu, aby cla setrvaly a příjem z nich aby byl používán k velikým účelům obecného vzdělání, upravování cest, řek, kanálů a takovým dalším účelům, jaké uznány budou za patřičné připojiti ku konstitučním právům moci úřední." — Tu tedy patrně uznával právo ukládati clo ochranné za jedno z nepopíratelných a uznaných ústavních práv kongresu.

Tak jako Jefferson, i Madison stejnou měrou uznával nezbytnost ochrany celní pro zemi tuto. Ve svém poselství ku kongresu roku 1814 pravil: "Ač jiné otázky budou naléhavěji vyžadovati vaší pozornosti, nemůže býti jinak než dobře, když část pozornosti věnujete spravedlivé a prospěšné politice zabezpečení našim vyrabitelům onoho zdaru, kterýž nabyli a posud nabývají. — — — Národní zájmy vyžadují, aby, vzhledem ku takovým předmětům, jež náleží k naší obraně a nejnutnějším potřebám, neměli bychom být ponecháni v závislosti na zásoby zahraničné."

Neméně rozhodně v zájmu ochrany celní vyslovil se Andrew Jackson, když před tím celní zákony byly "opraveny". Přimlouvaje se v poselství svém za ochranu celní, pravil: "Byli jsme příliš dlouho poddáni anglickým obchodníkům, jest na čase, abychom se více zamerikanisovali a místo krmení chudých a dělníků evropských našimi vlastními potravinami, krmili naše vlastní, neboť jinak v krátké době, jest-li v nynějším směru setrváme, budeme chudobnými sami."

Letošní platformu demokratickou vyvrátil co nejúplněji Andrew Jackson, před 60 lety, an pravil v poselství svém ku kongresu: "Moc ukládati cla patřila původně jednotlivým státům. Právo upravovati tyto cla tak, aby jimi povzbuzován byl průmysl domácí, jest tak úplně totožným s mocí tou, že jest těžko pomysliti si jedno bez druhého. Jednotlivé státy svěřily vládě ústřední celou svou autoritu nad importací, bez obmezení, vyjma nepatrné vyhražení týkající se jejich inspekčních zákonů. An této moci se státy zbavily, nemají toho práva za účelem ochrany nyní a jest-li je ani ústřední vláda nemá, pak vůbec toho práva není. Náš politický systém tudíž by nám poskytoval ten neobyčejný zjev, národa zbaveného práva pěstování svého vlastního průmyslu a možnosti odporu proti sobecké neb zákonoané politice, kterou by snad zahraniční národové vůči nám nastoupili. Tomu nemůže být tak; tato nezbytná moc, kteréž státy se vzdaly, musí býti v oboru autority kongresu svěřené! V tom potvrzují mne náhledy presidentů Washingtona, Jeffersona, Madisona a Monroea, kteří všichni opětovaně vybízeli k používání moci této dle předpisů ústavy a také kongres dle toho jednal, státy se tomu podrobovaly a lid všeobecně tak tomu vyrozumívá."

Strana demokratická může býti stranou Jeff Davise, Taneyho, Calhouna a Hayna, ale stranou Jeffersona, Madisona a Jacksona rozhodně *není*.

V čem farmerstvu prospěno.

Jedním z nejdůležitějších úspěchů nynější administrace bylo přimění jednotlivých vlád evropských k odvolání dlouho v platnosti jsoucího zákazu proti přivážení amerického masa, a aby důležitost úspěchu tohoto náležitě čtenářstvu našemu objasněna býti mohla, nutno zmíniti se tu obšírněji o rozsahu zákazu tohoto.

Prvou zemí, kteráž veškerý přívoz vepřoviny americké úplně zakázala, byla Italie, kteráž zákaz ten již v roku 1879 vydala. Ve směru tom následována byla v roku 1881 Rakouskem, kamž roku 1884 vůbec přívoz veškerého nakládaného masa amerického zakázán. Francie zakázala přívoz vepřoviny naší v roku 1881 a v roku 1889 podroben tam přísným zákonům zdravotním i přívoz našeho sádla. Německo zakázalo přívoz vepřoviny v roku 1880, vyjma šunek a slaniny, po 3 letech ale i výminka tato odvolána, tak že veškerý vývoz vepřoviny do Německa vůbec zastaven a mimo toho zakázána doprava územím německým i vepřovině, pro jiné země určené. Příkladu tohoto následovalo záhy Dánsko, Turecko a Řecko, v posledníjší zemi záhy ale zákaz ten to odvolán.

Účinek zákazu tohoto na vývoz náš byl záhy velice zřejmým. V roce 1881 obnášel vývoz vepřoviny do všech zemí ostatních $104,000,000, ve dvou letech klesl již ale vývoz onen o celých $34,000,000. Po sedm roků obnášel vývoz méně jak $70,000,000, což bylo o plných $60,000,000 ročně méně během prvých tří roků administrace Clevelandovy,kdy prvý ale slabý a neúspěšný pokus na opětné otevření trhů oněch pro nás učiněn byl. Tato politika vlád evropských poškozovala zájmy dodavatelů amerických trojím způsobem: 1.) Uzavírány jim trhy v zemích dotýčných; 2.) obmezován tím vývoz do zemí, jež značné množství vepřoviny americké dosud kupovaly a samy pak ji do Německa neb jiných zemí posílaly a 3.) obmezována tím spotřeba americké vepřoviny ve všech zemích ostatních, do nichž přívoz její zakázán nebyl a sice tím, že vzbuzován proti ní u obyvatelstva tamního předsudek vzhledem k zdravosti její.

Takovou byla situace, když republikánská administrace k vládě se dostala a když republikánský kongres zasedal, a důležitá otázka, jakým způsobem vlády evropské k odvolání zákazu tohoto přiměti, byla jednou z prvních, kteréž zvláštní pozornost věnována byla. Vyslancům našim při dvorech evropských dán návod, k docílení odvolání zákazu onoho neúnavně pracovati, kongresem přijat zákon, důkladnou zdravotní prohlídku veškerého masa, k vývozu určeného, nařizující, čímž dán vládou naší nejlepší důkaz, že přeje si bezpečnost spotřebovatelů zahraničních co nejvíce možno zajistiti a vůbec činěno vše možné, aby překážky, přístupu vepřoviny naší do ciziny v cestu stavěné, úplně odstraněny byly. A úsilí toto setkalo se s úplným úspěchem. Jedna po druhé odvolávaly vlády evropské zákaz dotýčný a výsledek toho jest patrným v značně stoupajícím vývozu vepřoviny, neboť týž v roce 30. červnem 1892 skončeném obnášel již $85,000,000, což jest o $26,000,000 více, než obnášel průměrný roční vývoz za čtyřletí administrace Clevelandovy. A vývoz ve směru tomto stále stoupá a jest oprávněnou naděje, že již koncem nynějšího roku úředního dosáhne při nejmenším $100,000,000, tudíž téže výše, na jaké v roce 1881 stál.

Vzmáhání se vývozu vepřoviny jest přímým úspěchem pro naše farmery, an jim rozmnožován jest trh a tím i zabezpečovány jsou lepší ceny za vepřovinu jejich. Následkem snahy administrace této obdrželi v posledním roce téměř o $26,000,000 za vepřovinu více, než obdrželi v roce předchozím a není ani nejmenší pochyby o tom, že vývoz a tudíž i výtěžek farmerů rok od roku stoupati bude, dokud jen jakou vepřovinu k vývozu míti budeme.

A zásluha za tento úspěch, farmerstvu našemu kynoucí a za zvýšení vývozu v oboru tomto náleží jedině a výhradně straně republikánské, a ten proňuklý zákon McKinleyho. Pokud neměli jsme zákonu toho, nemohla výkonná moc ničeho činiti v odvetu za zapovídání přívozu našeho masa. Však zákon McKinleyho dal vládě právo, uložiti clo na cukr a jiné předměty z těch zemí, které zdráhaly se poskytovati nám nějaké výhody na vzájem. A to pomohlo! Vláda naše řekla Německu, Francii a Rakousku: Nezrušíte-li zápověď, uložíme daň *na váš* cukr, ale budem cukr z jiných zemí přivážet bez cla co budem jen potřebovat, — a naši přátelé evropští padali jeden přes druhého, aby našemu přání přišli vstříc. Reciprocita byla tím dělem, které v čínské zápovědné zdi udělalo díru, jakož i otevřelo nám trhy jihoamerické, ale demokratické listy jsou tak nesvědomitými, že tyto důležité a nepopíratelné vymoženosti nazývají "humbugem."

"Hospodář"

Jediného českého hospodářského časopisu "Hospodáře" vyšel min. týden sešit 7. pro měsíc září s následujícím, jak obyčejně bohatým a pečlivě vybraným obsahem a vyobrazeními: Co s přebytečným množstvím dobytka? Kukuřice netvoří kosti. Zdokonalujte stáda svá. Vyplácí se chov ovcí? Zátlap hřebíkem a zakování. Cukrovarnictví v Nebrasce. Plení rostliny. Výsledek pokusů s pěstěním cukrovky. Kdy prodávati pšenici. Domácí příprava tabáku. Scientific klidicí stroj na kukuřici (s dvěma vyobrazeními). Nauka o mrvení. (Pokračování). Hubení plevele polního. Několik slov ještě o umělém hubení obilních štěnic. Špatná voda stejně nezdravá jest jak pro lidstvo, tak i pro zvířectvo. Drobnosti. Redakční poznámky. Státní výstava. Pro domácnost. Ptactvo a úroda. Prasata v sadu ovocném. Štěpařství a zahradnictví. (Píše F. J. Olšan.) Sušení ovoce a suška Zimmermanova, (se sedmi vyobrazeními). Kterak opatrovati krupobitím poškozené stromy. Japonské slívy. Kalendář zahradnický.—Zvěrolékařství, (rediguje zvěrolékař dr. Heller). Drůbežnictví. — Jak zlepšiti naše domácí plemeno drůbeže. — Včelařství, (red. V. Koupal). Jak slabým rojům pomoci. Prostředky ku skrocení včel. O včelařském náčiní. Volba včelstev ku zazimování a podzimní přehlížení. — Seznam českých osadníků v Americe, — a celá řada drobností, rad a pokynů ze všech oborů hospodářství. — Jak vidno, obsah jest velmi bohatým a zamlouvá se bez odboru každému rolníku. Každé číslo jest zdrojem poučení, zásobárnou rady a pokynů, jež nikdy ceny své neztrácejí a mnohdy mnohonásobně obnos ročního předplatného vynahradí. Předplatné na rok obnáší pouze $1.00. Veškeré objednávky adresovány buďtež prostě: Hospodář, Omaha, Neb.

Poranil jsem se v zádech, píše pan Charles J. Hesley, Syracuse, N. Y., a nemohl ani ležeti, musel jsem šest týdnů v stolici stráviti. Sv. Jakoba olej mne trvale vyléčil.

Žádejte od svých nejbližších lékárníků Dostalovy léky proti bolení hlavy, choleře, průjmu a letním nemocím a zbavíte se rychle nemoce.